POSTUP PRO VÝPLATU STÁTNÍHO PŘÍSPĚVKU PRO ZŘIZOVATELE ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI VYŽADUJÍCÍ OKAMŽITOU POMOC

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále také „zařízení“ nebo „ZDVOP“) poskytuje ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (dle ustanovení § 15 Zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále také „Zákon“ nebo „ZoSPOD“)), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc se poskytují po přechodnou dobu, zpravidla nepřesahující **6 měsíců**, bez ohledu na to, zda je péče poskytována na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, nebo na základě soudního rozhodnutí.

Zařízení je při poskytování ochrany a pomoci dítěti povinno spolupracovat s jeho rodinou. Rodině poskytuje podporu při vyřizování a zjišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajišťuje členům rodiny terapii, nácvik rodičovských a dalších dovedností nezbytných pro péči o dítě a jeho výchovu. Tyto činnosti jsou realizovány v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte zpracovaným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

O poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení uzavírá dítě s osobou provozující zařízení **smlouvu o poskytování ochrany a pomoci**. Smlouvu o poskytování ochrany a pomoci lze uzavřít nejvýše **na dobu 3 měsíců** po sobě jdoucích. Trvání smlouvy o poskytování ochrany a pomoci **lze prodloužit** nejvýše **o další 3 měsíce** po sobě jdoucí pouze se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě dohody s ním, byla-li smlouva o poskytování ochrany a pomoci uzavřena za dítě obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

K poskytování ochrany a pomoci dítěti v zařízení na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci se vyžaduje souhlas obecního úřadu obce se rozšířenou působností podle § 16b.

Na základě soudního rozhodnutí může být v zařízení vykonáváno:

a) Výchovné opatření dle ustanovení § 13a Zákona;
b) Předběžné opatření dle ustanovení § 924 Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“);
c) Ústavní výchova dle ustanovení § 971 odst. 2 občanského zákoníku.

Řízení o přiznání státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Řízení o přiznání státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „státní příspěvek) je upraveno ustanoveními § 42g - 42n Zákona, přičemž krajský úřad rozhoduje o státním příspěvku ve správním řízení. Postup řízení se tedy řídí Zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

O přiznání státního příspěvku **rozhoduje krajský úřad**, na jehož území se nachází sídlo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Řízení o přiznání státního příspěvku se zahajuje **na základě písemné žádosti** podané zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

Žádost o přiznání státního příspěvku je **dostupná v elektronické** podobě na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „MPSV“)

Přímý odkaz na web MPSV:

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) | MPSV

O přiznání státního příspěvku vydává krajský úřad **rozhodnutí**.

Nárok na státní příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených ZoSPOD, níže uvedených.

Státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP dle ustanovení § 42g - 42n ZoSPOD

§ 42g
(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci dítěti podle § 42a.
(2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen využít státní příspěvek pouze pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž je dítě umístěno, a pouze na poskytování ochrany a pomoci dítěti v rozsahu činností uvedených v § 42 odst. 2 až 4.
(3) Státní příspěvek
a) náleží měsíčně za každé dítě ve výši **43.560 Kč**,
b) se snižuje o jednu třicetinu za každý den, v němž dítě pobývá mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pobyt mimo toto zařízení trvá po dobu 2 po sobě jdoucích kalendářních dnů,
c) náleží i po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy dítěte umístěného dosud v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jestliže je dítěti nadále poskytována péče v tomto zařízení, a to až do dne přijetí dítěte do příslušného zařízení pro výkon ústavní výchovy sjednaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle § 28.

§ 42h
(1) Státní příspěvek se vyplácí měsíčně v české měně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za který náleží, nejpozději do 30 dnů od vykonatelnosti rozhodnutí o přiznání státního příspěvku nebo o změně výše státního příspěvku. Před uplynutím této lhůty rozhodne krajský úřad bezodkladně na žádost zřizovatele o přiznání části státního příspěvku, u které byl nárok na státní příspěvek prokázán.
(2) Výše státního příspěvku se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.
(3) Státní příspěvek vyplácí krajský úřad.
(4) Státní příspěvek se poukazuje na účet zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který o státní příspěvek požádal.

§ 42i

(1) Nárok na státní příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.
(2) Nárok na výplatu státního příspěvku vzniká dnem podání žádosti o přiznání příspěvku u příslušného krajského úřadu.

§ 42j
(1) Nebylo-li požádáno o státní příspěvek nebo jeho část, zaniká nárok na státní příspěvek nebo jeho část za kalendářní měsíc uplynutím 1 roku od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který státní příspěvek náležel.
(2) Byl-li státní příspěvek neprávem
a) přiznán v nižší částce, než v jaké náležel,
b) vyplácen nebo vyplacen v nižší částce, než v jaké náležel,
c) přiznán od pozdějšího data než náležel, nebo
d) odepřen,
přizná se nebo zvýší ode dne, od něhož státní příspěvek nebo jeho část náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to krajský úřad rozhodující o státním příspěvku zjistil, nebo ode dne, kdy o zvýšení státního příspěvku nebo jeho přiznání zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc požádal.
(3) Státní příspěvek neprávem
a) přiznaný,
b) vyplacený, nebo
c) vyplácený nebo vyplacený ve vyšší částce, než v jaké náleží,
se odejme, nebo se jeho výplata zastaví nebo sníží, a to dnem následujícím po dni, jímž uplynulo období, za které už byl vyplacen. Ustanovení § 42k odst. 3 zůstává nedotčeno.
(4) Lhůty podle odstavců 1 až 3 neplynou po dobu řízení o státním příspěvku.

§ 42k
(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen písemně ohlásit krajskému úřadu, který státní příspěvek přiznal, do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, nejde-li o skutečnosti uvedené v § 42n.
(2) Je-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyzván krajským úřadem, který o státním příspěvku rozhoduje, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů, pokud krajský úřad nestanoví lhůtu delší.
(3) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který nesplnil některou z uložených povinností nebo přijal státní příspěvek nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo jinak způsobil, že byl státní příspěvek vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen neprávem přijaté částky vrátit.
(4) O povinnosti vrátit státní příspěvek nebo jeho část podle odstavce 3 rozhodne krajský úřad, který státní příspěvek vyplatil. Toto rozhodnutí lze vydat nejpozději do 5 let ode dne, kdy byl státní příspěvek vyplacen. Tato lhůta se nevztahuje na možnost vydání dalšího rozhodnutí v téže věci. Částky neprávem vyplacené mohou být sraženy také z později přiznaného státního příspěvku náležejícího zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který má povinnost podle odstavce 3 částky státního příspěvku neprávem přiznaného vrátit.
(5) Vrácené a vymožené peníze podle odstavce 3 jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 42l
(1) O státním příspěvku rozhoduje krajský úřad.
(2) Řízení o přiznání státního příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(3) Žádost o státní příspěvek musí obsahovat
a) název zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jeho adresu, identifikační číslo, datum právní moci rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany s uvedením orgánu, který rozhodnutí vydal,
b) název a adresu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž jsou umístěny děti, jejichž pobyt a péče o ně zakládá nárok na státní příspěvek,
c) číslo účtu nebo účtů, na které se státní příspěvek vyplácí,
d) seznam dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které zakládají zřizovateli nárok na státní příspěvek; seznam musí obsahovat jméno a příjmení dítěte, datum jeho narození, místo trvalého pobytu, datum přijetí a datum ukončení pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, byl-li pobyt ukončen, a jméno, příjmení a adresu zákonného zástupce dítěte nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte,
e) doklad prokazující, že dítě je v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci a rozhodnutí o vydání souhlasu podle § 16b.
(4) Je-li žádáno o státní příspěvek z důvodu pobytu a péče o děti ve více zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc zřízených jedním zřizovatelem, uvádí se údaje uvedené v odstavci 3 písm. b), d) a e) za každé takové zařízení samostatně.

§ 42m
(1) Zřizovatel zařízení pro péči o děti vyžadující okamžitou pomoc může pověřit jinou osobu, aby namísto něho plnila povinnosti uvedené v § 42k odst. 1 a 2 a § 42n a aby namísto zřizovatele podávala žádost o státní příspěvek. Tuto skutečnost písemně sdělí zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc krajskému úřadu příslušnému k rozhodování o státním příspěvku do 8 dnů od tohoto pověření.
(2) Jestliže zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc pověřil jinou osobu podle odstavce 1 k podávání žádosti, musí být v žádosti o státní příspěvek uveden údaj o tomto pověření a jméno a příjmení osoby, která je tímto zastupováním pověřena.

§ 42n
(1) Byl-li přiznán státní příspěvek, je zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinen pro nárok na výplatu státního příspěvku a jeho výši za kalendářní měsíc příslušnému krajskému úřadu oznámit, zda v kalendářním měsíci, za který se má státní příspěvek poskytnout, došlo ke změně počtu dětí, délce jejich pobytu v uvedeném zařízení a změně věku dětí ve srovnání s kalendářním měsícem předcházejícím tomuto kalendářnímu měsíci. Zřizovatel je povinen sdělit tento údaj písemně krajskému úřadu nejpozději do desátého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, na který se má státní příspěvek poskytnout.
(2) Došlo-li ke změně počtu dětí, ke změně délky jejich pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo ke změně věku dětí, je zřizovatel zařízení povinen sdělit příslušnému krajskému úřadu údaje uvedené v § 42l odst. 3 písm. d), a v případě, že bylo do zařízení dítě nově umístěno, též údaje uvedené v § 42l odst. 3 písm. e).
(3) O změně výše státního příspěvku vydá krajský úřad rozhodnutí.
(4) Krajský úřad rozhodne o zastavení výplaty státního příspěvku, pokud zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nesplnil povinnosti podle odstavců 1 a 2. Nesplnil-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 ani po uplynutí 2 kalendářních měsíců následujících po měsíci, ve kterém měla být povinnost podle odstavců 1 a 2 splněna, nárok na státní příspěvek zaniká. Po dodatečném splnění povinností lze státní příspěvek přiznat zpětně nejdéle za dobu 1 roku (§ 42j).

ZAJIŠTĚNÍ VÝPLATY STÁTNÍHO PŘÍSPĚVKU

Zajištění finančních prostředků

V prosinci každého roku je nutné žádat MPSV o přidělení finančních prostředků na výplatu státního příspěvku. Žádost se vypravuje jménem Krajského úřadu Karlovarského kraje (dále také „KÚKK"), s podpisem hejtmana, prostřednictvím elektronické žádosti o poskytnutí neinvestičního transferu z kapitoly MPSV, příloha č. 3. V žádosti se uvede celková částka finančních prostředků na celý následující rok.

Roční výpočet finančních prostředků = kapacita zařízení (počet dětí) x 43.560 Kč (částka určená pro 1 dítě za kalendářní měsíc dle ZoSPOD) x 12 (měsíce).

V případě, že v průběhu roku dojde ke zvýšení kapacity zařízení, popřípadě vznikne zařízené nové, je nutné žádat MPSV o přidělení dalších finančních prostředků.

O přidělení finančních prostředků na výplatu státního příspěvku vyrozumí MPSV Karlovarský kraj písemným rozhodnutím. Po přijetí rozhodnutí ověřuje zaměstnanec oddělení sociálně-právní ochrany dětí, odboru sociálních věcí KÚKK (dále také „oddělení") u zaměstnance ekonomického odboru KÚKK, zda finanční prostředky byly přijaty na bankovní účet Karlovarského kraje. Poté formou Žádosti o provedení rozpočtového opatření **(Příloha č. 7 směrnice č. P 09/2024)** požádá zaměstnanec oddělení sociálně-právní ochrany dětí, odboru sociálních věcí Krajského úřadu ekonomický odbor Krajského úřadu o rozpočtovou změnu. Kopie Žádosti o provedení rozpočtového opatření se předává určenému zaměstnanci odboru sociálních věcí Krajského úřadu, druhá kopie se založí do šanonu s názvem Finanční prostředky na výplatu státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Šanon je uložen u zaměstnance zajišťující agendu státního příspěvku.

Vyúčtování finančních prostředků

Na počátku každého roku probíhá vyúčtování finančních prostředků poskytnutých MPSV kraji na výplatu státního příspěvku za předcházející rok, ke kterému MPSV KÚKK písemně vyzve a zároveň zašle podrobné instrukce a tabulku finančního vypořádání dotací **(viz. přílohy k vyhlášce č. 433/2024 Sb).**

Výplata státního příspěvku

Po právní moci rozhodnutí, kterým byl přiznán zřizovateli ZDVOP státní příspěvek, nebo změněna jeho výše, vyhotoví zaměstnanec oddělení v aplikaci GINIS poukaz, na základě kterého je vydán pokyn ekonomickému odboru KÚKK, oddělení rozpočtu a financování, k provedení výplaty státního příspěvku za předchozí měsíc na účet zřizovatele zařízení.